

รพช.
เลขรับ 2207
วันที่ 8 ส.ค. 2567
เวลา.....

ผู้ช่วยผู้ว่าการ (การเงิน)
เลขรับ 3354
วันที่ 27 ส.ค. 2567
เวลา 08.53 น.

ฝ่ายการเงินและบัญชี กปท.
เลขที่ 4609
วันที่ 26 ส.ค. 2567
เวลา 08.52 น.

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน กองบัญชี งานประมวลบัญชี โทร ๐ ๒๕๕๑ ๘๑๔๕

ที่ มท ๕๕๘๑๑-๒/๕๕๔ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการคืนเงินประกัน (เงินประกันสัญญา เงินประกันของประกวดราคา เงินประกันผลงาน เงินประกันการใช้น้ำ และเงินประกันตัวพนักงาน)

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและบัญชี

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ บันทึก การประกาศส่วนภูมิภาคเขต ๕ (กปท.ข.๕) ที่ มท ๕๕๕๒๐/๔๗๔๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ กปท.ข.๕ ขอหารือแนวทางปฏิบัติ การโอนเงินประกันการใช้น้ำนอกระบบ Billing เป็นรายได้ กปท. กรณีไม่ทราบที่อยู่ในการจัดส่งหนังสือ/จดหมายลงทะเบียนตอบรับเพื่อแจ้งผู้ใช้น้ำ ดังนี้

๑) กปท.สาขา สามารถจัดทำเป็นประกาศติด ณ กปท.สาขานาทวีเพื่อแจ้งให้ผู้ใช้น้ำ จำนวน ๑๕ ราย ตามทะเบียนเงินประกันการใช้น้ำนอกระบบ Billing เพื่อให้มาติดต่อขอคืนเงินประกันการใช้น้ำ ได้หรือไม่ อย่างไร

๒) หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามข้อ ๑ จะสามารถดำเนินการอย่างไร

๑.๒ บันทึก กปท.ข.๕ ที่ มท ๕๕๕๒๐/๒๓๕๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ กปท.ข.๕ ขอทราบความคืบหน้าข้อหารือและแนวทางปฏิบัติ เรื่องการโอนเงินประกันการใช้น้ำนอกระบบ Billing เป็นรายได้ กปท. กรณีไม่ทราบที่อยู่ในการจัดส่งหนังสือ/จดหมายลงทะเบียนตอบรับเพื่อแจ้งผู้ใช้น้ำ

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กองบัญชี (กบช.) ได้หารือฝ่ายกฎหมาย (ฝกม.) โดยมีบันทึกติดตามข้อหารือฯ รวมจำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

- ต่อท้ายบันทึก กปท.ข.๕ ที่ มท ๕๕๕๒๐/๔๗๔๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ (ครั้งที่ ๑) และ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (ครั้งที่ ๒)

- ต่อท้ายบันทึก กปท.ข.๕ ที่ มท ๕๕๕๒๐/๒๓๕๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๖ (ครั้งที่ ๓) และ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ (ครั้งที่ ๔)

โดยหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีการคืนเงินประกัน (เงินประกันสัญญา เงินประกันของประกวดราคา เงินประกันผลงาน เงินประกันการใช้น้ำ และเงินประกันตัวพนักงาน) เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑) กปท. สามารถดำเนินการปิดประกาศเผยแพร่เพื่อแจ้งผู้ใช้น้ำ ผู้รับจ้าง หรือพนักงาน ได้ด้วยวิธีการใด (เช่น ปิดประกาศ ณ กปท.สาขา, หนังสือพิมพ์, เว็บไซต์, อื่น ๆ) และจะต้องปิดประกาศเผยแพร่อย่างน้อยกี่วิธี จำนวนวิธีการละกี่ครั้ง และจำนวนครั้งละกี่วัน จึงจะสามารถดำเนินการโอนเงินประกันดังกล่าว เป็นรายได้ของ กปท. และการปิดประกาศเผยแพรดังกล่าวขัดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่

๒) กรณีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตาม ข้อ ๑ ขัดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ขอความอนุเคราะห์ ฝกม. กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการคืนเงินประกันดังกล่าว

กองนิติการ...

การประปาส่วนภูมิภาค
Up - Up - เพื่อประชาชน-สู่ความยั่งยืน

กองนิติการ (กนก.) ได้พิจารณาและให้ความเห็นแนวทางปฏิบัติการคืนเงินประกันตามบันทึก กนก. ที่ มท ๕๕๖๒๒-๑/๓๐๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง ข้อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนเงินประกัน สรุปได้ดังนี้

ข้อหารือ กบข.	ความเห็นของ กนก.
๑. กปภ. สามารถดำเนินการปิดประกาศ เผยแพร่เพื่อแจ้งผู้ใช้น้ำ ผู้รับจ้าง หรือพนักงาน ได้ด้วยวิธีการใด (เช่น ปิดประกาศ ณ กปภ.สาขา, หนังสือพิมพ์, เว็บไซต์, อื่น ๆ) และจะต้อง ปิดประกาศเผยแพร่ออย่างน้อยกี่วิธี จำนวน วิธีการละกี่ครั้ง และจำนวนครั้งละกี่วันจึงจะสามารถดำเนินการโอนเงินประกันดังกล่าว เป็นรายได้ของ กปภ. และการปิดประกาศ เผยแพร่ดังกล่าวขัดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่	ในกรณีที่ กปภ. ไม่สามารถสืบค้นหรือติดต่อผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาได้ ให้ กปภ. ดำเนินการตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญา ดังนี้ - กรณีผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาเป็นบุคคลธรรมดาให้ตรวจสอบข้อมูล ที่สำนักงานเขต/อำเภอ/ท้องถิ่น- กรณีผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาเป็นนิติบุคคลให้ตรวจสอบข้อมูล สถานภาพที่สำนักงานพาณิชย์ หากปรากฏว่าผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญานั้นไม่มีรายชื่อหรืออยู่ในสถานะร้าง จึงเป็นดุลยพินิจของ กปภ. ที่มีหน้าที่ในการคืนเงินประกันที่จะดำเนินการ ตามวิธีที่เห็นว่า มีความเหมาะสมเพื่อติดตามให้คู่สัญญาหรือผู้วาง เงินประกันมารับเงินประกันคืนภายในเวลาที่กำหนด เนื่องจากเป็น กรณีที่กฎหมายมิได้กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการตรวจสอบ และติดตามไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น กปภ. จึงอาจดำเนินการประกาศ ลงในเว็บไซต์ของ กปภ. การติดประกาศที่สำนักงานของ กปภ. หรือ วิธีการอื่นใดที่จะประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาได้ทราบถึง การคืนเงินประกันดังกล่าว รวมถึงกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควร เพื่อให้มารับเงินคืนด้วย ทั้งนี้ หากผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาไม่มาขอรับ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ กปภ. นำหลักประกันที่เป็นตัวเงินไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำเขต/ตำบลที่จะต้องชำระหนี้ ซึ่งเป็นไป ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ ประกอบ มาตรา ๓๓๓ รวมทั้งตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่วนที่ สุด ที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๓๕๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ ที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๕๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ อนึ่ง กนก. ขอเรียนเพิ่มเติมว่า เงินประกันที่จะเอาเป็นรายได้ ของ กปภ. นั้น ได้กำหนดไว้แต่เฉพาะเงินประกันการใช้น้ำ โดยมีเงื่อนไขว่า หากผู้ใช้น้ำไม่ร้องขอหรือไม่แสดงเจตนาที่จะรับเงินประกันการใช้น้ำ คืนภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่มีการเลิกใช้น้ำไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้ใช้น้ำ ยินยอมให้เงินประกันการใช้น้ำตกเป็นรายได้ของ กปภ. ดังที่ระบุไว้ใน ข้อ ๓ ของสัญญาการใช้น้ำประปา ซึ่งออกตามระเบียบ กปภ. ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการขอติดตั้งประปา พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนเงินประกัน ประเภทอื่น ๆ นั้นไม่มีข้อกำหนดให้เงินประกันดังกล่าวตกเป็นรายได้ ของ กปภ. แต่อย่างไรก็ตาม ประกอบกับ กนก. เห็นว่าเมื่อคู่สัญญาพ้นจาก ภาระผูกพันตามสัญญาแล้ว เงินประกันดังกล่าวก็นับว่ามีใช้เงินรายได้ ที่ กปภ. ได้รับจากการดำเนินงานของ กปภ. ดังนั้น กปภ. จึงไม่สามารถ นำเงินประกันดังกล่าวมาเป็นรายได้ของ กปภ. ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการประปา ส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมทั้ง ตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่วนที่ สุด ที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๓๕๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ ที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๕๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

กองนิติการ (กนก.) ได้พิจารณาและให้ความเห็นแนวทางปฏิบัติการคืนเงินประกันตามบันทึก กนก. ที่ มท ๕๕๖๒๒-๑/๓๐๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง ข้อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนเงินประกัน สรุปได้ดังนี้ (ต่อ)

ข้อหารือ กบช.	ความเห็นของ กนก.
๒. กรณีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตาม ข้อ ๑ ขัดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ขอความอนุเคราะห์ ผกม. กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการคืนเงินประกันดังกล่าว	ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ นั้นเป็นกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลธรรมดาโดยเฉพาะ แต่หากเป็นข้อมูลของนิติบุคคลจะไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น แม้ชื่อและนามสกุลของผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นข้อมูลที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคลได้โดยตรงอันเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ มาตรา ๖ ซึ่งในการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการปิดประกาศรายชื่อผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญา ดังกล่าวนั้นเป็นการตรวจสอบและติดตามเพื่อให้มารับเงินประกันคืนจาก กปภ. อันเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อการปฏิบัติตามสัญญา จึงเข้าข้อยกเว้นให้ กปภ. ในฐานะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวนี้ได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ มาตรา ๒๔ (๓) และมาตรา ๒๗

๒.๒ กนก. มีความเห็นเพิ่มเติม ในการพิจารณาคืนหลักประกันประเภทต่าง ๆ นั้นจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของแต่ละสัญญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) การคืนหลักประกันสัญญา หลักประกันการเสนอราคา หรือหลักประกันผลงาน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อคู่สัญญา/ผู้ยื่นข้อเสนอพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาหรือใบเสนอราคาแล้ว ให้ กปภ. คืนหลักประกันสัญญาให้แก่คู่สัญญา/ผู้ยื่นข้อเสนอ โดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนหลักประกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ข้อ ๑๗๐) ประกอบหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๓๕๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๕๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๒) การคืนเงินประกันตำแหน่งพนักงาน ตามระเบียบ กปภ. ว่าด้วยเงินประกันหรือหลักประกันความเสียหายและการค้ำประกัน พ.ศ. ๒๕๕๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อผู้ปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่แล้ว จะต้องยื่นคำขอรับเงินประกันคืนจาก กปภ. ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อ ๑๓ ของระเบียบดังกล่าวข้างต้น

๓) การคืนเงินประกันตามสัญญาการใช้น้ำประปา เมื่อผู้ใช้น้ำบอกเลิกสัญญาใช้น้ำ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระ กปภ. จะคืนเงินประกันให้ผู้ใช้น้ำภายใน ๒๐ วันทำการ นับจากวันที่ผู้ใช้น้ำร้องขอคืน ทั้งนี้ เป็นไปตามเงื่อนไขข้อ ๓ ของสัญญาการใช้น้ำประปา

๓. ข้อพิจารณา...

๓. ข้อพิจารณา

เพื่อให้การปฏิบัติงานสำหรับการคืนเงินประกันฯ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควร
แจ้งให้ กปภ.ช. ๑-๑๐ ปฏิบัติตามบันทึก กนก. ที่ มท ๕๕๖๒๒-๑/๓๐๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๗
เรื่อง ข้อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนเงินประกัน (เอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นควรโปรดนำเรียน รองผู้ว่าการ (การเงิน) เพื่อทราบ
แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนเงินประกันของกองนิติการ และกองบัญชีจะได้ซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติดังกล่าว
โดยแจ้งเวียนในระบบหนังสือเวียนอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคถือปฏิบัติต่อไป จะขอขอบคุณยิ่ง

(นางสาวณภัทร สฤกษ์ศรี)
ผู้อำนวยการกองบัญชี

เรียน ผชง.

เพื่อโปรดพิจารณานำเรียน รมง. เพื่อทราบแนวทางปฏิบัติ
เกี่ยวกับการคืนเงินประกันของ กนก. และ กบช. จะได้ซักซ้อม
แนวทางปฏิบัติดังกล่าว โดยแจ้งเวียนในระบบหนังสือเวียน
อิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคถือปฏิบัติ
ต่อไป จะขอขอบคุณยิ่ง

- ทชชบ

(นางทิชาภรณ์ สฤกษ์พันธาวาทย)
รองผู้ว่าการ (การเงิน)
28 ธ.ค. 2567

(นางชนันพร แหลมทอง)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและบัญชี
๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๗

เรียน รมง.

เพื่อทราบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนเงินประกัน
ของ กนก. และ กบช. จะได้ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติดังกล่าว
โดยแจ้งเวียนในระบบหนังสือเวียนอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงาน
ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคถือปฏิบัติต่อไป จะขอขอบคุณยิ่ง

เรียน ผศ. กนก.

เพื่อโปรดแจ้งเวียนในระบบหนังสือเวียน
อิเล็กทรอนิกส์ (E-doc) ต่อไป จะขอขอบคุณยิ่ง

(นางสาวณภัทร สฤกษ์ศรี)
ผู้อำนวยการกองบัญชี
๒๙ ธ.ค. ๒๕๖๗

(นางสุพันธนิดา อัครปริชานนท์)
ผู้ช่วยผู้ว่าการ (การเงิน)

๒๗ ธ.ค. ๒๕๖๗

ฝ่ายการเงินและบัญชี กปภ.

เอกสารแนบ

เลขที่ ๒๒๒๕

ฝ่ายกฎหมาย

วันที่ 20 มิ.ย. 2567

เลขที่ 1993

เวลา ๑๘.๓๑ น.

วันที่ 17 มิ.ย. 2567

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน กองนิติการ งานนิติกรรมสัญญา โทร. ๘๒๗๒ เลขที่ 4253
 ที่ มท ๕๕๖๒๒-๑/ม๑๖๑ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ วันที่ 20 มิ.ย. 2567
 เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนเงินประกัน เวลา 13.03

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย

ตามที่ กบข. มีบันทึกต่อท้ายบันทึก กปภ.ข.๕ ที่ มท ๕๕๕๒๐/๔๗๔๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และที่ มท ๕๕๕๒๐/๒๓๕๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนเงินประกัน (เงินประกันสัญญา เงินประกันของประกวดราคา เงินประกันผลงาน เงินประกันการใช้น้ำ เงินประกันตัวพนักงาน และเงินประกันการใช้น้ำนอกระบบ Billing) รายละเอียดตามเอกสารแนบ นั้น

ข้อกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๗๐ ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) หลักประกันการเสนอราคาให้คืนให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ หรือผู้ค้ำประกันภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาเห็นชอบรายงานผลคัดเลือกผู้ชนะการซื้อหรือจ้างเรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ผู้ยื่นข้อเสนอรายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดไม่เกิน ๓ ราย ให้คืนได้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือผู้ยื่นข้อเสนอได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว

(๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญาหรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว

ระเบียบการประปาส่วนภูมิภาคว่าด้วยเงินประกันหรือหลักประกันความเสียหาย และการค้ำประกัน พ.ศ. ๒๕๕๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๓ กรณีวางประกันด้วยเงินสด หากผู้ปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือเสียชีวิต ก่อนขอรับเงินประกันคืน ให้ผู้ปฏิบัติงาน ทายาท หรือผู้จัดการมรดกแล้วแต่กรณี ยื่นคำขอรับเงินประกันคืนตามแบบทำระเบียบนี้ผ่านผู้บังคับบัญชาของผู้ปฏิบัติงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตรวจสอบและยืนยันการขอถอนเงินประกัน โดยให้ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลมีอำนาจอนุมัติให้ถอนเงินประกันแล้วจัดส่งแบบขอรับเงินประกันตัวคืนให้กองบริหารค่าตอบแทนดำเนินการจ่ายคืนเงินประกันพร้อมทั้งดอกเบี้ยที่ได้รับจากการฝากเงินไว้กับธนาคารแก่ผู้ปฏิบัติงานหรือทายาท หรือผู้จัดการมรดก แต่ถ้าผู้ปฏิบัติงานมีหนี้ต้องชำระให้กับ กปภ. ต้องหักหนี้ไว้ก่อนจ่าย

สัญญา ...

การประปาส่วนภูมิภาค

มุ่ง - บ่ม - เพื่อประชาชน - สู่ความยั่งยืน

**สัญญาการใช้น้ำประปา ตามระเบียบการประปาสวนภูมิภาคว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอตัดตั้ง
ประปา พ.ศ. ๒๕๖๑**

ข้อ ๓ ในวันทำสัญญานี้ ผู้ใช้น้ำได้วางเงินประกันการใช้น้ำตามจำนวนที่ กปภ. กำหนด เมื่อผู้ใช้น้ำบอกเลิกสัญญาใช้น้ำ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระ กปภ. จะคืนเงินประกันให้ผู้ใช้น้ำภายใน ๒๐ วันทำการ นับจากวันที่ผู้ใช้น้ำร้องขอคืน

หากผู้ใช้น้ำไม่ร้องขอ หรือไม่แสดงเจตนาที่จะรับเงินประกันการใช้น้ำคืนภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่มีการเลิกใช้น้ำไม่ว่ากรณีใดๆ ผู้ใช้น้ำยินยอมให้เงินประกันการใช้น้ำตกเป็นรายได้ของ กปภ.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๓๑ ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้รับชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิดของตน

มาตรา ๓๓๓ (วรรคแรก) การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบล ที่จะต้องชำระหนี้

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๓) เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคู่สัญญา หรือเพื่อใช้ในการดำเนินการตามคำขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนเข้าทำสัญญานั้น

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้โดยได้รับยกเว้น ไม่ต้องขอความยินยอมตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๖

กองนิติการ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคืนเงินประกัน ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลของผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญานั้น กปภ. สามารถดำเนินการปิดประกาศเผยแพร่เพื่อแจ้งผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญามารับเงินประกันคืนได้ด้วยวิธีการใด (เช่น ปิดประกาศ ณ กปภ.สาขา, หนังสือพิมพ์, เว็บไซต์ และอื่นๆ) และจะต้องปิดประกาศเผยแพร่น้อย กี่วิธี จำนวนวิธีการละกี่ครั้ง และจำนวนครั้งละกี่วัน จึงจะสามารถดำเนินการโอนเงินประกันดังกล่าวเป็นรายได้ของ กปภ.

ขอเรียนว่า ในการพิจารณาคืนหลักประกันประเภทต่างๆ นั้นจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของแต่ละสัญญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ การคืน ...

๑.๑ การคืนหลักประกันสัญญา หลักประกันการเสนอราคา หรือหลักประกันผลงาน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อคู่สัญญา/ผู้ยื่นข้อเสนอ พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาหรือใบเสนอราคาแล้ว ให้ กปภ. คืนหลักประกันสัญญาให้แก่คู่สัญญา/ผู้ยื่น ข้อเสนอ โดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนหลักประกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ข้อ ๑๗๐) ประกอบหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัย ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๓๙๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๙๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

(เอกสารแนบ ๑ และ ๒)

๑.๒ การคืนเงินประกันตำแหน่งพนักงานตามระเบียบ กปภ. ว่าด้วยเงินประกันหรือ หลักประกันความเสียหายและการค้าประกัน พ.ศ. ๒๕๕๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อผู้ปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่แล้ว จะต้องยื่นคำขอรับเงินประกันคืนจาก กปภ. ทั้งนี้ เป็นไปตาม ข้อ ๑๓ ของระเบียบดังกล่าวข้างต้น

๑.๓ การคืนเงินประกันตามสัญญาการใช้น้ำประปา เมื่อผู้ใช้น้ำบอกเลิกสัญญาใช้น้ำ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระ กปภ. จะคืนเงินประกันให้ผู้ใช้น้ำภายใน ๒๐ วันทำการ นับจากวันที่ผู้ใช้น้ำร้องขอคืน ทั้งนี้ เป็นไปตามเงื่อนไขข้อ ๓ ของสัญญาการใช้น้ำประปา

ดังนั้น ในกรณีที่ กปภ. ไม่สามารถสืบค้นหรือติดต่อผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาได้ให้ กปภ. ดำเนินการตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญา โดยกรณีผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญา เป็นบุคคลธรรมดาให้ตรวจสอบข้อมูลที่สำนักงานเขต/อำเภอ/ท้องถิ่น และกรณีผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญา เป็นนิติบุคคลให้ตรวจสอบข้อมูลสถานภาพที่สำนักงานพาณิชย์ ทั้งนี้ หากปรากฏว่าผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญานั้น ไม่มีรายชื่อหรืออยู่ในสถานะร้าง จึงเป็นดุลยพินิจของ กปภ. ที่มีหน้าที่ในการคืนเงินประกันที่จะดำเนินการ ตามวิธีการที่เห็นว่ามีความเหมาะสมเพื่อติดตามให้คู่สัญญาหรือผู้วางเงินประกันมารับเงินประกันคืนภายใน เวลาที่กำหนด เนื่องจากเป็นกรณีที่กฎหมายมิได้กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการตรวจสอบและติดตามไว้ เป็นการเฉพาะ ดังนั้น กปภ. จึงอาจดำเนินการประกาศลงในเว็บไซต์ของ กปภ., การตีตประกาศที่สำนักงาน ของ กปภ. หรือวิธีการอื่นใดที่จะประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาได้ทราบถึงการคืนเงินประกันดังกล่าว รวมถึงกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควรเพื่อให้มารับเงินคืนด้วย ทั้งนี้ หากผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาไม่มาขอรับ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ กปภ. นำหลักประกันที่เป็นตัวเงินไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำเขต/ตำบลที่ จะต้องชำระหนี้ ซึ่งเป็นไปตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ รวมทั้ง ตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๓๙๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๙๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

(เอกสารแนบ ๑ และ ๒)

อนึ่ง กนก. ขอเรียนเพิ่มเติมว่า เงินประกันที่จะเอาเป็นรายได้ของ กปภ. นั้น ได้กำหนดไว้ แต่เฉพาะเงินประกันการใช้น้ำ โดยมีเงื่อนไขว่า หากผู้ใช้น้ำไม่ร้องขอหรือไม่แสดงเจตนาที่จะรับเงินประกัน การใช้น้ำคืนภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่มีการเลิกใช้น้ำไม่ว่ากรณีใดๆ ผู้ใช้น้ำยินยอมให้เงินประกันการใช้น้ำ ตกเป็นรายได้ของ กปภ. ดังที่ระบุไว้ในข้อ ๓ ของสัญญาการใช้น้ำประปา ซึ่งออกตามระเบียบ กปภ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอติดตั้งประปา พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนเงินประกันประเภทอื่นๆ นั้นไม่มีข้อกำหนด ให้เงินประกันดังกล่าวตกเป็นรายได้ของ กปภ. แต่อย่างไร ประกอบกับ กนก. เห็นว่าเมื่อคู่สัญญาพ้นจากภาวะ

ผูกพัน ...

การประปาส่วนภูมิภาค
40-บ้ท-เมื่อปวงชน-สู่ความยั่งยืน

ผูกพันตามสัญญาแล้ว เงินประกันดังกล่าวนั้นจึงมิใช่เงินรายได้ที่ กปภ. ได้รับจากการดำเนินงานของ กปภ. ดังนั้น กปภ. จึงไม่สามารถนำเงินประกันดังกล่าวมาเป็นรายได้ของ กปภ. ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมทั้ง ตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ต่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๓๙๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๙๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ (เอกสารแนบ ๑ และ ๒)

๒. การปิดประกาศเผยแพร่ตามข้อ ๑ ขัดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่

ขอเรียนว่าตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ นั้นเป็นกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลธรรมดาโดยเฉพาะ แต่หากเป็นข้อมูลของนิติบุคคลจะไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น แม้ชื่อและนามสกุลของผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญาซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นข้อมูลที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคลได้โดยตรงอันเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ มาตรา ๖ ซึ่งในการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการปิดประกาศรายชื่อผู้ใช้น้ำหรือคู่สัญญา ดังกล่าวนั้นเป็นการตรวจสอบและติดตามเพื่อให้มารับเงินประกันคืนจาก กปภ. อันเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อการปฏิบัติตามสัญญา จึงเข้าข้อยกเว้นให้ กปภ. ในฐานะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวนี้ได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ มาตรา ๒๔ (๓) และ มาตรา ๒๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบกรุณาแจ้ง ผงบ. เพื่อทราบและประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายโอภาส ศรีอนาสตร)

หัวหน้างานนิติกรรมสัญญา รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองนิติการ

1 พ.ค. ๒๕๖๕
1 พ.ค. ๒๕๖๕

๑๖๓. ๕๕๖๑ ๕

- งานบัญชีการเงิน
- งานประมวลบัญชี
- งานบัญชีต้นทุน
- งานธุรการ

นางสาวณภัทร สฤณภูศรี
ผู้อำนวยการกองบัญชี

๒๐ มิ.ย. ๒๕๖๗

- กองการเงิน
- กองบัญชี
- กองบริหารหนี้
- งานธุรการ

(นางระพีพร เกตุมาตย์)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและบัญชี

๒๐ มิ.ย. ๒๕๖๗

การประปาส่วนภูมิภาค
มุ่ง - เป็น - เพื่อปวงชน - สุภาพยั่งยืน

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๓๗๒๖๓

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการคืนหลักประกันสัญญา

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่ อว ๕๖๐๐/๐๗๕๑ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แจ้งว่า สถาบันฯ เป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สถาบันฯ โดยคณะกรรมการบริหาร สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ ได้ออกข้อบังคับคณะกรรมการบริหารสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๒ และแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการด้านการพัสดุ ของสถาบันฯ แต่เนื่องจากมีคู่สัญญาจำนวนมากที่ยังไม่ดำเนินการขอคืนหลักประกันสัญญานำมาวางไว้ ตามสัญญา สถาบันฯ จึงขอหารือ ดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกัน ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้า ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว...” สถาบันฯ สามารถ คืนหลักประกันสัญญาประเภทเงินสดหรือเช็คหรือตราพอร์ทที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่ายให้แก่คู่สัญญาโดยไม่มีหนังสือ ขอคืนหลักประกันจากคู่สัญญาได้หรือไม่

๒. หากข้อ ๑ ดำเนินการได้ สถาบันฯ สามารถโอนเงินเข้าบัญชีคู่สัญญาตามที่กำหนด ไว้ในสัญญาได้หรือไม่

๓. กรณีที่คู่สัญญาไม่ขอคืนหลักประกันสัญญาเมื่อพ้นระยะเวลาผูกพันตามสัญญา จะถือว่าหลักประกันสัญญาดังกล่าวตกเป็นทรัพย์สินและเป็นรายได้ของสถาบันฯ หรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกัน ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้า ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี

/หาก ...

หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิดของตน” และมาตรา ๓๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้”

๒. กรณีข้อหาข้อ ๑ และ ๓ จากหลักการดังกล่าวข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญานั้นให้แก่คู่สัญญาโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญาก่อน ซึ่งสามารถพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญา มีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง

กรณีที่ ๒ หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อกับคู่สัญญาได้ และหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของคู่สัญญาที่สำนักงานพาณิชย์ หากปรากฏว่าคู่สัญญาไม่มีรายชื่อหรืออยู่ในสถานะร้าง และหน่วยงานของรัฐได้ติดตามให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืนภายในกำหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามมาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป

๓. กรณีข้อหาข้อ ๒ มิใช่ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นที่คณะกรรมการวินิจฉัยจะต้องพิจารณาแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิศักดิ์ อรัญญาเกษมสุข)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๗๕๑

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติในการคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินและนำฝากคลัง

เรียน ปลัดกระทรวงพาณิชย์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๑๒๐๓/๕๓๒๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ แจ้งว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดว่า “หลักประกันสัญญาให้คืนแก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” เนื่องจากสำนักงานปลัดฯ และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคได้รับหลักประกันสัญญาที่เป็นเงินสด เช็คหรือตราพดด้วงซึ่งจะต้องนำฝากคลังไว้จนกว่าคู่สัญญาจะพ้นข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว และได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีให้คืนหลักประกันสัญญาดังกล่าวได้โดยขอเบิกเงินฝากคลัง แต่คู่สัญญาไม่มารับเช็คเงินประกันสัญญา ทำให้ระยะเวลาการคืนหลักประกันสัญญาไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) ข้างต้น ประกอบกับปัญหาและอุปสรรคกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถติดต่อขอรับหลักประกันสัญญาคืนจากสำนักงานปลัดฯ ได้ เนื่องจากได้กำหนดให้เมื่อคู่สัญญาติดต่อขอรับหลักประกันสัญญาจะต้องนำต้นฉบับใบเสร็จรับเงินคืนให้กับสำนักงานปลัดฯ ด้วย หากสูญหายคู่สัญญาจะต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาทำให้คู่สัญญาไม่มาติดต่อขอรับคืน และยังไม่มีระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบังคับใดกำหนดเกี่ยวกับการคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินในกรณีที่คู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับไว้เป็นการเฉพาะ สำนักงานปลัดฯ จึงขอหารือ แนวทางปฏิบัติในการคืนหลักประกันสัญญาที่ขอเบิกเงินฝากคลังผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานไว้แล้ว ดังนี้

๑. กรณีคู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับเงินประกันสัญญาที่พ้นจากข้อผูกพันสัญญาแล้ว สำนักงานปลัดฯ จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

๒. สำนักงานปลัดฯ สามารถโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของคู่สัญญาได้หรือไม่ หากคู่สัญญาแจ้งเป็นหนังสือยินยอมให้โอนเงินและยอมรับค่าธรรมเนียมการโอนเงินคืนหลักประกันสัญญา

๓. สำนักงานปลัดฯ สามารถจ่ายคืนหลักประกันสัญญาตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำส่งคลังหรือฝากคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Payment) ได้หรือไม่

๔. หากคู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับคืนหลักประกันสัญญา หัวหน้าหน่วยงานสามารถพิจารณาอนุมัติให้นำเงินดังกล่าวส่งเป็นรายได้แผ่นดินได้หรือไม่ ถ้าได้จะใช้กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด

๕. กรณีสำนักงานปลัดฯ ได้จัดทำทะเบียนคุมรับ - จ่ายหลักประกันสัญญาไว้ ประกอบกับวิธีปฏิบัติในการรับหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินหน่วยงานจะต้องนำฝากคลังไว้ซึ่งปรากฏหลักประกันรายตัวในระบบ GFMS และเมื่อเวลาขอเบิกเงินฝากคลังจะต้องดำเนินการผ่านระบบ GFMS ซึ่งมีกระบวนการและหลักฐานปรากฏชัดเจน และเพื่อให้เป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนในการปฏิบัติงานและลดภาระให้กับคู่สัญญาในกรณีที่ใบเสร็จรับเงินสูญหายจะต้องเข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการขอคืนหลักประกันดังกล่าว โดยที่หน่วยงานสามารถยกเลิกการขอคืนต้นฉบับใบเสร็จรับเงินจากคู่สัญญาได้หรือไม่ เนื่องจากมิได้มีระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบังคับใดกำหนดการขอคืนใบเสร็จรับเงินจากคู่สัญญา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัยพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีตามข้อหาข้อ ๑ และ ๔ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิดของตน” และมาตรา ๓๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้” จากหลักการดังกล่าวข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญานั้นให้แก่คู่สัญญาโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญาก่อน ซึ่งสามารถพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญา มีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง

กรณีที่ ๒ หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อกับคู่สัญญาได้ และหน่วยงานของรัฐ ได้ดำเนินการตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของคู่สัญญาที่สำนักงานพาณิชย์ หากปรากฏว่า คู่สัญญา ไม่มีรายชื่อหรืออยู่ในสถานะร้าง และหน่วยงานของรัฐได้ติดตามให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืน ภายในกำหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามมาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป

๒. กรณีข้อหาข้อ ๒ - ๓ และ ๕ เนื่องจากสำนักงานฯ ต้องดำเนินการตามข้อ ๑ ข้างต้น ประกอบกับมิใช่ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นที่คณะกรรมการวินิจฉัย จะต้องพิจารณาแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖